

11. Բնապահպանության իրավախախտումներ
11. Nature protection violations

2017թ. ՀՀ բնապահպանության նախարարության բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի կողմից հայտնաբերվել է բնապահպանության օրենսդրության խախտումների 1 048 դեպք, որոնցից ոչ մեկը սահմանված ժամկետներում չի վերացվել:

1 048 cases of environmental legislation violations were revealed, by the Environmental protection and mining inspection body of the Ministry of Nature Protection, of which no one has been eliminated within the specified period in 2017.

Բնապահպանության օրենսդրության հայտնաբերված խախտումների քանակն ըստ բնապահպանական ոլորտների, 2017թ.

Number of revealed environmental legislation violations by environmental sectors, 2017

*միավոր
unit*

	Խախտումների քանակը Number of violations	Խախտումների քանակը 100 000 բնակչի հաշվով Number of violations per 100 000 population
Ընդերք Underground resources	8	0.3
Ջրային պաշարներ Water resources	3	0.1
Օդային ավազան Air basin	55	1.8
Հողային պաշարներ Land resources	35	1.2
Թափոններ Waste	19	0.6
Էկոփորձաքննություն Environmental impact assessment	10	0.3
Մահմանված ժամկետում հաշվետվություն չներկայացնելը For not providing reports in the schedule time	101	3.4
Բուսական աշխարհ Flora	691	23.2
Կենդանական աշխարհ Fauna	126	4.2
Ընդամենը Total	1 048	35.2

Վարչական տույժերն ըստ բնապահպանական ոլորտների, 2017թ.

Administrative penalties by environmental sectors, 2017

	Վարչական տույժի ենթարկվածների թվաքանակը, մարդ Number of persons incurred an administrative penalty, person	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը, հազ. դրամ Amount inflicted for administrative penalty, thsd. drams	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը վարչական տույժի ենթարկված մեկ անձի հաշվով, հազ. դրամ Amount inflicted for administrative penalty per person incurred an administrative penalty, thsd. drams
Ընդերք Underground resources	7	730	104.3
Ջրային պաշարներ Water resources	3	600	200.0
Օդային ավազան Air basin	53	2 800	52.8
Հողային պաշարներ Land resources	36	2 130	59.2
Թափոններ Waste	15	940	62.7
Էկոփորձաքննության Environmental impact assessment	9	760	84.4
Սահմանված ժամկետում հաշվետվություն չներկայացնել For not providing reports in the schedule time	97	5 800	59.8
Բուսական աշխարհ Flora	415	32 361	78.0
Կենդանական աշխարհ Fauna	59	4 700	79.7
Ընդամենը Total	694	50 821	73.2

Վնասի հատուցման արձանագրություններն ըստ բնապահպանական ոլորտների, 2017թ.

Protocols on compensation for a loss by environmental sectors, 2017

	Վնասի հատուցման արձանագրությունների քանակը, միավոր Number of protocols on compensation for a loss, units	Վնասի հատուցման գումարն ըստ արձանագրությունների, հազ. դրամ Amount of compensation for a loss by protocols, thsd. drams	Վնասի հատուցման գումարն այդ նպատակով կազմված մեկ արձանագրության հաշվով, հազ. դրամ Amount of compensation for a loss per protocol, thsd. drams
Օդային ավազան Air basin	2	935.9	468.0
Հողային պաշարներ Land resources	15	1 422.0	94.8
Թափոններ Waste	1	60.0	60.0
Բուսական աշխարհ Flora	716	3 394 446.4	4 740.8
Կենդանական աշխարհ Fauna	43	9 807.0	228.1
Ընդամենը Total	777	3 406 671.3	4 384.4

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների ցուցանիշներն ըստ
բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2017թ.

Indicators of environmental legislation violations by subdivisions of Environmental
protection and mining inspection body, 2017

	Հայտնաբերված խախտումների քանակը, միավոր Number of revealed violations, unit	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը, հազ. դրամ Amount inflicted for administrative penalty, thsd. drams	Վարչական տույժի ենթարկվածների թվաքանակը, մարդ Number of persons incurred an administrative penalty, person	Վնասի հատուցման գումարն ըստ արձանագրությունների, հազ. դրամ Amount of compensation for a loss by protocols, thsd. drams	Վնասի հատուցման արձանագրությունների քանակը, միավոր Number of protocols for loss compensation, unit
ք. Երևան Yerevan city	59	2 070	35	1 672.7	9
Արագածոտն Aragatsotn	35	2 290	34	377.0	10
Արարատ Ararat	46	3 420	46	1 381.5	29
Արմավիր Armavir	39	2 440	39	480.1	9
Գեղարքունիք Gegharkunik	122	7 140	92	3 700.3	42
Լոռի Lori	150	5 890	90	126 980.5	119
Կոտայք Kotayk	53	3 350	49	1 927.6	29
Շիրակ Shirak	55	2 820	55	348.8	12
Սյունիք Syunik	26	1 210	15	16 109.8	30
Վայոց ձոր Vayots Dzor	25	2 270	24	1 963.7	24
Տավուշ Tavush	405	16 741	203	172 891.5	380
Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին Environmental protection and mining inspection body	33	1 180	12	3 078 837.8	84
Ընդամենը ՀՀ Total RA	1 048	50 821	694	3 406 671.3	777

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների տեսակարար ցուցանիշներն ըստ բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2017թ.

Per unit indicators of environmental legislation violations by subdivisions of Environmental protection and mining inspection body, 2017

	Հայտնաբերված խախտումների քանակը մարզի 100 000 բնակչի հաշվով, միավոր Number of revealed violations per 100 000 population of marz, unit	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը վարչական տույժի ենթարկված մեկ անձի հաշվով, հազ. դրամ Amount inflicted for administrative penalty per person incurred an administrative penalty, thsd. drams	Վնասի հատուցման գումարն այդ նպատակով կազմված մեկ արձանագրության հաշվով, հազ. դրամ Amount of compensation for a loss per protocol, thsd. drams
ք. Երևան Yerevan city	5.5	59.1	185.9
Արագածոտն Aragatsotn	27.3	67.4	37.7
Արարատ Ararat	17.8	74.3	47.6
Արմավիր Armavir	14.7	62.6	53.3
Գեղարքունիք Gegharkunik	53.1	77.6	88.1
Լոռի Lori	68.4	65.4	1 067.1
Կոտայք Kotayk	21.0	68.4	66.5
Շիրակ Shirak	23.1	51.3	29.1
Սյունիք Syunik	18.7	80.7	537.0
Վայոց ձոր Vayots Dzor	50.0	94.6	81.8
Տավուշ Tavush	326.6	82.5	455.0
Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին Environmental protection and mining inspection body	1.1	98.3	36 652.8
Ընդամենը ՀՀ Total RA	35.2	73.2	4 384.4

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների հետևանքով արձանագրված նյութերի շարժն ըստ բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2017թ.

Movement of substances recorded during environmental legislation violations by subdivisions of Environmental protection and mining inspection body, 2017

	Հանձնվել են նյութեր դատաքննչական մարմիններին, միավոր	Առգրավվել է			Էկոլոգիական եզրակացության և էկոփորձաքննության ներկայացված նյութերը, միավոր	
		Confiscated	ձկնգողության պարագաներ, միավոր	որսագողության պարագաներ, միավոր	ձուկ, կգ	ՄԹԱ-ի սահմանման
	Materials submitted to judicial investigation authorities, unit	fish poaching outfit, unit	poaching outfit, unit	fish, kg	by definition of MAC	of which: approved
ք.Երևան Yerevan city	9	1	-	345.0	-	-
Արագածոտն Aragatsotn	9	7	-	5.0	-	-
Արարատ Ararat	4	-	-	-	-	-
Արմավիր Armavir	-	5	-	-	-	-
Գեղարքունիք Gegharkunik	20	33	-	914.3	-	-
Լոռի Lori	67	-	-	123.0	-	-
Կոտայք Kotayk	20	-	-	199.5	3	3
Շիրակ Shirak	4	29	-	74.6	-	-
Սյունիք Syunik	9	-	-	44.5	-	-
Վայոց ձոր Vayots Dzor	9	12	4	516.0	-	-
Տավուշ Tavush	159	-	-	5.2	-	-
Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին Environmental protection and mining inspection body	17	22	-	230.0	-	-
Ընդամենը ՀՀ Total RA	327	109	4	2 457.1	3	3

Մթնոլորտային օդի, ջրի և հողի փորձանմուշների էկոլոգիական փորձագնություն
քանակներն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2017թ.

Number of atmospheric air, water and soil samples for environmental analysis
by RA marzes and Yerevan city, 2017

միավոր
unit

	Մթնոլորտային օդի Of atmospheric air		Ջրի Of water			Հողի Of soil	
	քանակը number	ՍԹԱ-ն գերա- զանցվել է մինչև 5 անգամ MPC exceeded up to 5 times	քանակը number	ՍԹԱ-ն գերազանցվել է MPC exceeded		քանակը number	սահմանված քանակի էլեմենտների պարունակու- թյունը գերազանցել է ՍԹԱ-ն concentration of defined elements exceeded MPC
				մինչև 5 անգամ up to 5 times	5-ից ավել անգամ more than 5 times		
ք. Երևան Yerevan city	57	-	300	33	30	36	1
Արագածոտն Aragatsotn	-	-	-	-	-	-	-
Արարատ Ararat	24	7	433	26	39	-	-
Արմավիր Armavir	-	-	-	-	-	-	-
Գեղարքունիք Gegharkunik	-	-	40	-	-	-	-
Լոռի Lori	-	-	60	4	2	-	-
Կոտայք Kotayk	18	-	22	-	-	-	-
Շիրակ Shirak	-	-	154	12	-	-	-
Սյունիք Syunik	-	-	416	3	25	-	-
Վայոց ձոր Vayots Dzor	-	-	-	-	-	-	-
Տավուշ Tavush	-	-	23	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ Total RA	99	7	1 448	78	96	36	1

Բնապահպանության օրենսդրության հայտնաբերված խախտումների քանակն
ըստ բնապահպանական ոլորտների, 2013-2017թթ.

Number of revealed nature protection legislation violations
by environmental sectors, 2013-2017

միավոր
unit

	Ընդամենը Total					100 000 բնակչի հաշվով per 100 000 population				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Ընդերք Underground resources	3	3	6	4	8	0.1	0.1	0.2	0.1	0.3
Ջրային պաշարներ Water resources	43	60	41	19	3	1.4	2.0	1.4	0.6	0.1
Օդային ավազան Air basin	43	76	72	30	55	1.4	2.5	2.4	1.0	1.8

	Ընդամենը Total					100 000 բնակչի հաշվով per 100 000 population				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Հողային պաշարներ Land resources	57	72	75	34	35	1.9	2.4	2.5	1.1	1.2
Թափոն Waste	6	12	5	31	19	0.2	0.4	0.2	1.0	0.6
Էկոփորձաքննություն Environmental impact assessment	2	13	7	5	10	0.1	0.4	0.2	0.2	0.3
Սահմանված ժամկետում հաշվետվություն չներկա- յացնելու համար For not providing reports in the schedule time	84	109	116	158	101	2.8	3.6	3.9	5.3	3.4
Բուսական աշխարհ Flora	438	543	432	515	691	14.5	18.1	14.4	17.2	23.2
Կենդանական աշխարհ Fauna	98	90	118	333	126	3.2	3.0	3.9	11.1	4.2
Ընդամենը Total	774	978	872	1 129	1 048	25.7	32.5	29.0	37.7	35.2

**Բնապահպանության օրենսդրության հայտնաբերված խախտումների քանակն ըստ բնապահպանության
և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2013-2017թթ.**

**Number of revealed environmental legislation violations by subdivisions of Environmental
protection and mining inspection body, 2013-2017**

*միավոր
unit*

	Ընդամենը Total					100 000 բնակչի հաշվով per 100 000 population				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
ք. Երևան Yerevan city	25	65	48	191	59	2.3	6.1	4.5	17.8	5.5
Արագածոտն Aragatsotn	31	51	47	46	35	23.4	38.7	36.0	35.6	27.3
Արարատ Ararat	32	24	49	55	46	12.3	9.2	18.9	21.3	17.8
Արմավիր Armavir	12	25	24	37	39	4.5	9.4	9.0	13.9	14.7
Գեղարքունիք Gegharkunik	91	87	131	167	122	38.9	37.3	56.4	72.2	53.1
Լոռի Lori	73	97	96	100	150	31.6	42.3	42.4	44.8	68.4
Կոտայք Kotayk	25	50	43	57	53	9.8	19.6	16.9	22.5	21.0
Շիրակ Shirak	60	79	59	67	55	24.2	31.9	24.1	27.8	23.1
Սյունիք Syunik	25	34	15	27	26	17.7	24.2	10.7	19.4	18.7
Վայոց ձոր Vayots Dzor	16	46	36	39	25	30.9	89.3	70.5	77.2	50.0
Տավուշ Tavush	232	301	252	238	405	181.8	236.9	199.8	190.4	326.6

	Ընդամենը Total					100 000 բնակչի հաշվով per 100 000 population				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին Environmental protection and mining inspection body	152	119	72	105	33	5.0	3.9	2.4	3.5	1.1
Ընդամենը ՀՀ Total RA	774	978	872	1 129	1 048	25.7	32.5	29.0	37.7	35.2

Վարչական տույժի համար սահմանված գումարն ըստ բնապահպանական ոլորտների, 2013-2017թթ.
Compensation for damages by environmental sectors, 2013-2017

**ա) ընդամենը
a) total**

*հազ. դրամ
thsd. drams*

	2013	2014	2015	2016	2017
Ընդերք Underground resources	200	200	530	200	730
Ջրային պաշարներ Water resources	3 290	11 050	8 100	2 950	600
Օդային ավազան Air basin	3 000	6 200	5 900	1 750	2 800
Հողային պաշարներ Land resources	3 310	4 260	5 430	1 610	2 130
Թափոն Waste	330	910	380	1 550	940
Էկոփորձաքննություն Environmental impact assessment	100	1 280	690	480	760
Սահմանված ժամկետում հաշվետվություն չներկայացնելու համար For not providing reports in the schedule time	5 460	6 660	7 390	9 845	5 800
Բուսական աշխարհ Flora	23 392	35 925	26 100	32 910	32 361
Կենդանական աշխարհ Fauna	4 600	4 650	6 780	5 480	4 700
Ընդամենը Total	43 682	71 135	61 300	56 775	50 821

**բ) վարչական տույժի ենթարկված մեկ անձի հաշվով
b) per person incurred an administrative penalty**

*հազ. դրամ
thsd. drams*

	2013	2014	2015	2016	2017
Ընդերք Underground resources	66.7	66.7	88.3	50.0	104.3
Ջրային պաշարներ Water resources	96.8	208.5	202.5	184.4	200.0
Օդային ավազան Air basin	73.2	83.8	83.1	56.5	52.8
Հողային պաշարներ Land resources	60.2	64.5	76.5	47.4	59.2

	2013	2014	2015	2016	2017
Թափոն Waste	82.5	101.1	76.0	50.0	62.7
Էկոփորձաքննություն Environmental impact assessment	50.0	98.5	98.6	96.0	84.4
Սահմանված ժամկետում հաշվետվություն չներկայացնելու համար For not providing reports in the schedule time	65.0	61.1	63.7	63.1	59.8
Բուսական աշխարհ Flora	69.0	75.9	70.0	80.9	78.0
Կենդանական աշխարհ Fauna	57.5	58.9	64.6	61.6	79.7
Ընդամենը Total	68.0	80.9	77.2	73.4	73.2

**Վարչական տույժի համար սահմանված գումարն ըստ բնապահպանության և ընդերքի
տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2013-2017թթ.**

**The amounts fixed for administrative penalties by subdivisions of Environmental
protection and mining inspection body, 2013-2017**

**ա) ընդամենը
a) total**

*հազ. դրամ
thsd. drams*

	2013	2014	2015	2016	2017
ք. Երևան Yerevan city	1 690	5 700	4 130	4 375	2 070
Արագածոտն Aragatsotn	2 040	4 670	3 430	3 290	2 290
Արարատ Ararat	2 290	2 370	3 710	3 970	3 420
Արմավիր Armavir	850	1 830	1 980	2 360	2 440
Գեղարքունիք Gegharkunik	4 990	6 260	9 350	11 470	7 140
Լոռի Lori	2 390	5 630	6 250	3 460	5 890
Կոտայք Kotayk	1 860	4 590	3 350	1 130	3 350
Շիրակ Shirak	2 930	4 970	3 930	3 660	2 820
Սյունիք Syunik	790	1 200	1 650	1 110	1 210
Վայոց ձոր Vayots Dzor	1 270	3 500	2 400	2 160	2 270
Տավուշ Tavush	10 822	19 555	14 500	12 250	16 741
Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին Environmental protection and mining inspection body	11 760	10 860	6 620	7 540	1 180
Ընդամենը ՀՀ Total RA	43 682	71 135	61 300	56 775	50 821

բ) վարչական տույժի ենթարկված մեկ անձի հաշվով
b) per person incurred an administrative penalty

հազ. դրամ
thsd. drams

	2013	2014	2015	2016	2017
ք. Երևան Yerevan city	67.6	89.1	89.8	69.4	59.1
Արագածոտն Aragatsotn	65.8	91.6	73.0	73.1	67.4
Արարատ Ararat	79.0	107.7	77.3	72.2	74.3
Արմավիր Armavir	70.8	79.6	82.5	63.8	62.6
Գեղարքունիք Gegharkunik	58.0	71.9	71.4	88.2	77.6
Լոռի Lori	56.9	67.8	71.8	55.8	65.4
Կոտայք Kotayk	74.4	95.6	77.9	59.5	68.4
Շիրակ Shirak	51.4	62.9	66.6	55.5	51.3
Սյունիք Syunik	65.8	66.7	126.9	55.5	80.7
Վայոց ձոր Vayots Dzor	79.4	92.1	72.7	60.0	94.6
Տավուշ Tavush	60.8	77.3	71.4	72.9	82.5
Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին Environmental protection and mining inspection body	91.2	96.1	110.3	104.7	98.3
Ընդամենը ՀՀ Total RA	68.0	80.9	77.2	73.4	73.2

Վնասի հատուցման գումարն ըստ բնապահպանական ոլորտների, 2013-2017թթ.

Compensation for damages by environmental sectors, 2013-2017

ա) ընդամենը
a) total

հազ. դրամ
thsd. drams

	2013	2014	2015	2016	2017
Ընդերք Underground resources	-	-	-	-	-
Ջրային պաշարներ Water resources	4 717.3	233 126.2	30 582.5	1 160.3	-
Օդային ավազան Air basin	4 044.0	6 197.7	15 653.0	1 328.5	935.9
Հողային պաշարներ Land resources	18 924.7	12 723.0	16 715.9	2 835.1	1 422.0
Թափոն Waste	1 810.0	790.5	4.0	-	60.0
Բուսական աշխարհ Flora	102 450.8	226 830.5	128 860.6	113 752.3	3 394 446.4
Կենդանական աշխարհ Fauna	1 086.0	588.0	6 955.0	5 177.0	9 807.0
Ընդամենը Total	133 032.8	480 255.9	198 771.0	124 253.2	3 406 671.3

բ) մեկ արձանագրության հաշվով
b) per one protokol

հազ. դրամ
thsd. drams

	2013	2014	2015	2016	2017
Ընդերք Underground resources	-	-	-	-	-
Ջրային պաշարներ Water resources	393.1	9 713.6	1609.6	386.8	-
Օդային ավազան Air basin	252.8	213.7	680.6	442.8	468.0
Հողային պաշարներ Land resources	727.9	310.3	522.4	283.5	94.8
Թափոն Waste	452.5	112.9	4.0	-	60.0
Բուսական աշխարհ Flora	256.1	475.5	321.3	239.0	4 740.8
Վեղմանական աշխարհ Fauna	49.4	14.7	117.9	112.5	228.1
Ընդամենը Total	277.2	777.1	371.5	231.0	4 384.4

Վնասի հատուցման գումարն ըստ բնապահպանության և ընդերքի
տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2013-2017թթ.

Compensation for damages by subdivisions of Environmental
protection and mining inspection body, 2013-2017

ա) ընդամենը
a) total

հազ. դրամ
thsd. drams

	2013	2014	2015	2016	2017
ք. Երևան Yerevan city	2 647.7	86 351.2	17 513.5	2 016.3	1 672.7
Արագածոտն Aragatsotn	87.0	90 045.6	1 616.6	2 073.8	377.0
Արարատ Ararat	529.0	67 682.0	1 182.4	1 056.5	1 381.5
Արմավիր Armavir	142.5	995.9	772.5	82.0	480.1
Գեղարքունիք Gegharkunik	3 451.2	2 789.6	2 878.6	2 358.6	3 700.3
Լոռի Lori	9 434.2	15 323.5	31 738.3	21 280.3	126 980.5
Կոտայք Kotayk	1 561.9	3 898.7	1 739.6	1 103.5	1 927.6
Շիրակ Shirak	1 723.8	1 916.5	2 696.0	1 714.0	348.8
Սյունիք Syunik	14 910.6	3 912.6	15 265.7	3 696.9	16 109.8
Վայոց ձոր Vayots Dzor	220.5	1 218.7	4 120.5	4 409.2	1 963.7
Տավուշ Tavush	64 914.2	89 761.8	91 163.4	52 039.2	172 891.5

	2013	2014	2015	2016	2017
Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին Environmental protection and mining inspection body	33 410.2	116 359.8	28 083.9	32 422.9	3 078 837.8
Ընդամենը ՀՀ Total RA	133 032.8	480 255.9	198 771.0	124 253.2	3 406 671.3

բ) մեկ արձանագրության հաշվով
b) per one protokol

հազ. դրամ
thsd. drams

	2013	2014	2015	2016	2017
ք. Երևան Yerevan city	441.3	3 084.0	834.0	80.7	185.9
Արագածոտն Aragatsotn	43.5	3 215.9	77.0	129.6	37.7
Արարատ Ararat	132.3	5 640.2	65.7	34.1	47.6
Արմավիր Armavir	47.5	166.0	193.1	27.3	53.3
Գեղարքունիք Gegharkunik	86.3	71.5	47.2	50.2	88.1
Լոռի Lori	134.8	201.6	369.1	332.5	1 067.1
Կոտայք Kotayk	111.6	114.7	108.7	110.4	66.5
Շիրակ Shirak	90.7	73.7	141.9	114.3	29.1
Սյունիք Syunik	648.3	144.9	1 908.2	246.5	537.0
Վայոց ձոր Vayots Dzor	17.0	32.9	147.2	157.5	81.8
Տավուշ Tavush	349.0	400.7	469.9	257.6	455.0
Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին Environmental protection and mining inspection body	334.1	1 436.5	476.0	395.4	36 652.8
Ընդամենը ՀՀ Total RA	277.2	777.1	371.5	231.0	4 384.4

Վարչական տույժի ենթարկվածների թվաքանակը, 2013-2017թթ.
Number of persons incurred an administrative penalty, 2013-2017

ա) ըստ բնապահպանական ոլորտների
a) by environmental sectors

մարդ
person

	2013	2014	2015	2016	2017
Ընդերք Underground resources	3	3	6	4	7
Ջրային պաշարներ Water resources	34	53	40	16	3
Օդային ավազան Air basin	41	74	71	31	53

Շրջակա միջավայրը և բնական պաշարները ՀՀ-ում 2017թ.
Environment and natural resources in RA for 2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Հողային պաշարներ Land resources	55	66	71	34	36
Թափոն Waste	4	9	5	31	15
Էկոփորձաքննություն Environmental impact assessment	2	13	7	5	9
Սահմանված ժամկետում հաշվետվություն չներկայացնելու համար For not providing reports in the schedule time	84	109	116	156	97
Բուսական աշխարհ Flora	339	473	373	407	415
Կենդանական աշխարհ Fauna	80	79	105	89	59
Ընդամենը Total	642	879	794	773	694

բ) ըստ բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների
b) by subdivisions of Environmental protection and mining inspection body

մարդ
person

	2013	2014	2015	2016	2017
ք. Երևան Yerevan city	25	64	46	63	35
Արագածոտն Aragatsotn	31	51	47	45	34
Արարատ Ararat	29	22	48	55	46
Արմավիր Armavir	12	23	24	37	39
Գեղարքունիք Gegharkunik	86	87	131	130	92
Լոռի Lori	42	83	87	62	90
Կոտայք Kotayk	25	48	43	19	49
Շիրակ Shirak	57	79	59	66	55
Սյունիք Syunik	12	18	13	20	15
Վայոց ձոր Vayots Dzor	16	38	33	36	24
Տավուշ Tavush	178	253	203	168	203
Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի Environmental protection and mining inspection body	129	113	60	72	12
Ընդամենը ՀՀ Total RA	642	879	794	773	694

Վնասի հատուցման արձանագրությունների քանակը, 2013-2017թթ.

Number of protocols on compensation for a loss, 2013-2017

ա) ըստ բնապահպանական ոլորտների
a) by environmental sectors

միավոր
unit

	2013	2014	2015	2016	2017
Ընդերք Underground resources	-	-	-	-	-
Ջրային պաշարներ Water resources	12	24	19	3	-
Օդային ավազան Air basin	16	29	23	3	2
Հողային պաշարներ Land resources	26	41	32	10	15
Թափոն Waste	4	7	1	-	1
Բուսական աշխարհ Flora	400	477	401	476	716
Կենդանական աշխարհ Fauna	22	40	59	46	43
Ընդամենը Total	480	618	535	538	777

բ) ըստ բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների
b) by subdivisions of Environmental protection and mining inspection body

մարդ
person

	2013	2014	2015	2016	2017
ք. Երևան Yerevan city	6	28	21	25	9
Արագածոտն Aragatsotn	2	28	21	16	10
Արարատ Ararat	4	12	18	31	29
Արմավիր Armavir	3	6	4	3	9
Գեղարքունիք Gegharkunik	40	39	61	47	42
Լոռի Lori	70	76	86	64	119
Կոտայք Kotayk	14	34	16	10	29
Շիրակ Shirak	19	26	19	15	12
Սյունիք Syunik	23	27	8	15	30
Վայոց ձոր Vayots Dzor	13	37	28	28	24
Տավուշ Tavush	186	224	194	202	380
Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի Environmental protection and mining inspection body	100	81	59	82	84
Ընդամենը ՀՀ Total RA	480	618	535	538	777

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների հիմնական ցուցանիշները, 2013-2017թթ.
Main indicators of nature protection legislation violations, 2013-2017

		2013	2014	2015	2016	2017
Բնապահպանության օրենսդրության հայտնաբերված խախտումների քանակը, միավոր Nature protection legislation violations, unit		774	978	872	1 129	1 048
Վարչական տույժերն ըստ բնապահպանության օրենսդրության խախտումների Administrative penalties by nature protection legislation violations	մարդ person	642	879	794	773	694
	մլն. դրամ mln. drams	43.7	71.1	61.3	56.8	50.8
Կազմվել են վնասի հատուցման արձանագրություններ Protocols on compensation for a loss	միավոր unit	480	618	535	538	777
	մլն. դրամ mln. drams	133.0	480.2	198.8	124.3	3 406.7
Հանձնվել են նյութեր դատաքննչական մարմիններին, միավոր Materials submitted to juridical investigatory bodies, unit		274	301	284	374	327
Առգրավվել է Confiscated	ձկնագողության պարագաներ, միավոր fishing stealing tackles, unit	185	287	443	159	109
	որսագողության պարագաներ, միավոր poaching tackles, unit	3	2	10	3	4
	ձուկ, կգ fish, kg	463.4	743	2 062.2	2 866.3	2 457.1
	փայտանյութ, խոր. մ wood, cub. m	4.0	-	-	-	-

Մթնոլորտային օդի, ջրի և հողի փորձանմուշների էկոլոգիական փորձագնության քանակներն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2013-2017թթ.

**Number of a atmospheric air, water and soil samples for environmental analysis
by RA marzes and Yerevan city, 2013-2017**

**ա) մթնոլորտային օդի
a) of atmospheric air**

միավոր
unit

		2013	2014	2015	2016	2017
ք.Երևան	Yerevan city	7	-	-	-	57
Արագածոտն	Aragatsotn	-	-	-	-	-
Արարատ	Ararat	-	9	4	-	24
Արմավիր	Armavir	-	4	-	-	-
Գեղարքունիք	Gegharkunik	-	1	-	-	-
Լոռի	Lori	-	-	-	-	-
Կոտայք	Kotayk	12	7	5	-	18
Շիրակ	Shirak	6	6	-	-	-
Սյունիք	Syunik	-	-	-	-	-
Վայոց ձոր	Vayots Dzor	-	-	-	-	-
Տավուշ	Tavush	-	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ	Total RA	25	27	9	-	99

բ) ջրի
 b) of water

միավոր
 unit

		2013	2014	2015	2016	2017
ք. Երևան	Yerevan city	146	45	-	122	300
Արագածոտն	Aragatsotn	19	384	206	-	-
Արարատ	Ararat	191	122	44	184	433
Արմավիր	Armavir	-	-	19	-	-
Գեղարքունիք	Gegharkunik	70	80	47	116	40
Լոռի	Lori	438	406	477	180	60
Կոտայք	Kotayk	-	38	-	40	22
Շիրակ	Shirak	816	951	893	746	154
Սյունիք	Syunik	845	1 001	702	637	416
Վայոց ձոր	Vayots Dzor	-	16	-	40	-
Տավուշ	Tavush	-	-	28	23	23
Ընդամենը ՀՀ	Total RA	2 525	3 043	2 416	2 088	1 448

գ) հողի
 c) of soil

միավոր
 unit

		2013	2014	2015	2016	2017
ք. Երևան	Yerevan city	-	3	-	9	36
Արագածոտն	Aragatsotn	-	14	-	-	-
Արարատ	Ararat	1	-	-	-	-
Արմավիր	Armavir	-	-	-	-	-
Գեղարքունիք	Gegharkunik	-	-	-	-	-
Լոռի	Lori	6	7	54	-	-
Կոտայք	Kotayk	-	12	-	-	-
Շիրակ	Shirak	-	-	-	-	-
Սյունիք	Syunik	-	3	-	-	-
Վայոց ձոր	Vayots Dzor	-	-	-	-	-
Տավուշ	Tavush	-	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ	Total RA	7	39	54	9	36